vessel shards, iron finds (Fig. 2), animal bones, and sherds of plates decorated with dot, diaper, and basketweave designs (Fig. 4); and a 17th–18th-century cultural layer at a depth of 1.1–1.8 m and containing sherds of reduction fired ceramics and green-glazed vessels characteristic of that period as well as animal bones (Fig. 5). A fragment of the stone foundation from a building that stood there in the second half of the 19th – first half of the 20th century was recorded at a depth of 40–80 cm in the test pit's NW wall. A 19th – first half of the 20th-century pit, which had been reinforced with wooden planks and containing 17th – first half of the 20th-century finds (Fig. 3), was excavated in the test pit's NW corner.

Vytautas Juškaitis

Tyrimai Kudirkos Naumiestyje

2020 m. Kudirkos Naumiestyje (Šakių r., Kudirkos Naumiesčio sen.), Tilto gatvėje, apšvietimo kabelių ir lietaus kanalizacijos tranšėjų vietose, atlikti archeologiniai tyrimai. Darbai vyko dviem etapais. Pradžioje tose vietose, kur iki šiol nebuvo vykdyti archeologiniai tyrimai, iškasti 1,5x1 m, 1,7x1 m dydžio 5 šurfai, bendras 7,7 m^2 plotas. Vėliau remiantis ištirtų šurfų ir anksčiau vykdytų archeologinių tyrimų duomenimis, tose vietose, kuriose aptinkamas vertingas kultūrinis sluoksnis, datuojamas XVIII a. ir ankstesniais laikais, prieš vykdant statybos darbus atlikti detalieji tyrinėjimai. Iš viso tyrinėtos 6 perkasos, kurių bendras plotas 162 m^2.

Šurfe 2 po velėna aptiktas 50–55 cm storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas XX a. Šurfo centre rastas pastato, čia stovėjusio iki XX a. vidurio, pamatas. Nuo jo į P 55–60 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus aptiktas šviesiai pilko priemolio ir priesmėlio sluoksnis su XVIII a. – XIX a. pradžia datuojamais radiniais. Šis 60–65 cm storio sluoksnis priglunda prie pamato. Giliau, 1,2 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, aptiktas 35–40 cm storio pilko smėlio sluoksnis be radinių. Jis perkastas kasant duobę pamatui. Įžemis, rusvas smėlis, aptiktas 1,65–1,75 m gylyje. Sienos pamato apačia yra 1,65 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. ***Šurfe 3*** po asfaltu aptiktas supiltinis rusvo smėlio sluoksnis. Giliau, 50–75 cm gylyje, rastas 35–70 cm storio šviesiai pilko smėlio sluoksnis, datuojamas XIX a. – XX a. I puse. Po juo, 1,1–1,2 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, aptiktas 15–40 cm storio pilko durpingo smėlio sluoksnis. Jame rastas Stanislovo Augusto Poniatovskio šilingas, buitinės keramikos šukių, gyvūnų kaulų. Sluoksnis datuojamas XVIII a. Giliau, 1,35–1,55 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, aptiktas įžemis, baltas smėlis. ***Šurfe 4*** po viršutine kultūrinio sluoksnio dalimi, datuojama XX a., 90 cm gylyje aptiktas 40–45 cm storio pilko priemolio, maišyto su rusvu priemoliu, sluoksnis, datuojamas XVII–XVIII a. Jame rasta buitinės keramikos šukių ir gyvūnų kaulų. Įžemis fiksuotas 1,3 m gylyje. Šurfuose 1 ir 5 aptinkamas 0,65–2 m storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas XIX–XX a.

Antrajame etape atlikti detalieji tyrinėjimai tose vietose, kur šurfuose anksčiau vykdytų archeologinių tyrimų duomenimis buvo aptiktas vertingas kultūrinis sluoksnis.

Perkasa 1 ištirta šurfo 2 vietoje, kur buvo aptiktas pamatas ir XVIII a. – XIX a. pradžia datuojamas kultūrinis sluoksnis. Ši perkasa 31x1–1,5 m dydžio (40 m^2). Perkasoje po velėna rastas 40–60 cm storio kultūrinis sluoksnis, datuojamas XX a. II puse. Aptikti to paties pastato 6 pamatų fragmentai. Namas statytas XIX a. pradžioje, sugriautas per II Pasaulinį karą ir nebuvo atstatytas.



1 pav. Situacijos planas: 1 – ištirtų šurfų vietos ir numeriai; 2 – ištirtų perkasų vietos ir numeriai; 3 – žvalgymų vieta. V. Juškaičio brėž.

Fig. 1. Situation plan: 1 – test pit sites and numbers; 2 – trench sites and numbers; 3 – surveyed area.



2 pav. Perkasos 5 R sienelė. V. Juškaičio nuotr.

Fig. 2. The E wall of trench 5.



3 pav. Perkasoje 5 aptiktas neaiškios paskirties dirbinys. V. Juškaičio nuotr.

Fig. 3. An artefact of indeterminate purpose that was discovered in trench 5.

Tilto gatvėje, į Š nuo sankryžos su V. Kudirkos gatve, ištirtos 5 perkasos (1 pav.). Iš viso detaliaisiais tyrimais šioje vietoje ištirtas 120 m^2 dydžio plotas. Tyrinėta 115 m ilgio, apie 1 m pločio atkarpa. Perkasose 2–6 po viršutine kultūrinio sluoksnio dalimi, datuojama XX a., 0,8–1,2 m gylyje aptinkamas XVIII a. datuojamas kultūrinis sluoksnis (2 pav.), kuriame randama ir XVII a. datuojamų radinių (3 pav.): stiklinių indų, koklių ir buitinės keramikos šukių, monetų, geležinių vinių, metalinių sagų, neaiškios paskirties dirbinių ir t. t. Po šiuo 5–50 cm storio sluoksniu fiksuotas įžemis.

Perkasos 6 P dalyje aptiktas XX a. datuojamas kultūrinis sluoksnis, todėl, kasant tranšėją nuo šios perkasos P galo į P, atlikti žvalgymai. Iškastas 42x1 m (42 m^2) dydžio plotas 1. Žvalgant aptiktas XX a. datuojamas kultūrinis sluoksnis.

The Investigation in Kudirkos Naumiestis

In 2020, an archaeological investigation (5 test pits (totalling 7.7 m^2), 6 trenches (162 m^2), and 1 surveyed area (42 m^2)) was conducted at the sites of lighting cable and storm drain trenches on Tilto Street (Fig. 1). The foundation of an early 19th-century building was discovered in test pit 2 and trench 1 and a 5–50 cm thick, 18th-century cultural layer (Fig. 2) at a depth of 0.8–1.2 m, which was under the 20th-century surface cultural layer, in test pits 3, 4 and trenches 2–6. This 18th-century layer contained household pottery sherds, stove tile fragments, glass vessel shards, coins, iron nails, metal buttons, and artefacts of indeterminate purpose (Fig. 3).